

Kada treba napraviti mamografiju i UZV dojki?

Mamografija je rendgenski pregled dojki kojim se otkrivaju tumori i druge promjene dojke koje su premalene da bi se mogle napipati. Dokazano je da mamografija bilježi promjene na dojci oko dvije godine ranije od kliničkog pregleda zasnovanog na pojavi simptoma ili opipljive kvržice. Mamografija se kod žena s mjesečnicom obavlja u razdoblju od petog do desetog dana ciklusa, brojeći od prvog dana zadnje mjesečnice.

Iako je mamografija izuzetno vrijedna i nezamjenjiva pretraga u otkrivanju i najmanjih karcinoma, treba naglasiti da se mamografijom ne može prikazati 15-20% karcinoma dojki, posebno kad se radi o dojkama s gustom žljezdanom strukturom.

Prvi mamografski pregled dojki svaka žena treba napraviti između 38. i 40. godine života. Kod žena s pojavnošću raka dojke u bližih srodnika, preporuča se ranije započinjanje redovitih mamografskih pregleda. Ultrazvuk, uz mamografiju, znatno povećava točnost dijagnosticiranja dobroćudnih i zloćudnih bolesti dojke. Metoda je izbora za prikaz dojki u žena mlađe životne dobi te bitna pomoćna metoda koja se nastavlja na mamografiju. Kombinacijom mamografije i ultrazvuka dobivaju se pouzdaniji rezultati.

U žena mlađih od 40 godina, mamografija se u pravilu ne preporuča kao rutinska pretraga. U ovoj dobnoj skupini može se jednom godišnje učiniti ultrazvučni pregled dojki. Međutim, u žena u kojih postoji sumnja na neku zloćudnu pojavu u dojci, mamografiju ipak valja učiniti, unatoč mlađoj životnoj dobi.

Visok stupanj izlječenja ako se na vrijeme otkrije.

Što je Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke?

Nacionalnim programom ranog otkrivanja raka dojke obuhvaćene su sve žene u RH u dobi od 50 do 69 godina. U okviru programa žene mogu obaviti mamografski pregled dojki svake dvije godine. Žene na kućnu adresu dobiju poziv za besplatan mamografski pregled. Cilj ovog organiziranog probira je smanjiti smrtnost od raka dojke za 25% do 30%, otkriti rak u početnom stadiju u većem postotku nego danas te poboljšati kvalitetu života bolesnica s rakom dojke.

Za dodatne informacije možete se savjetovati sa svojim liječnikom ili patronažnom sestrom o načinu ranog otkrivanja te bolesti. Za informacije o Nacionalnom programu možete nazvati besplatni telefon pripadajućeg Zavoda za javno zdravstvo.

Odazovite se na mamografski pregled. Nazovite besplatni telefon 0800 85 86

Za dodatne informacije posjetite internet stranicu

www.zdravlje.hr

www.hzjz.hr

www.hzzo.hr

Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke.

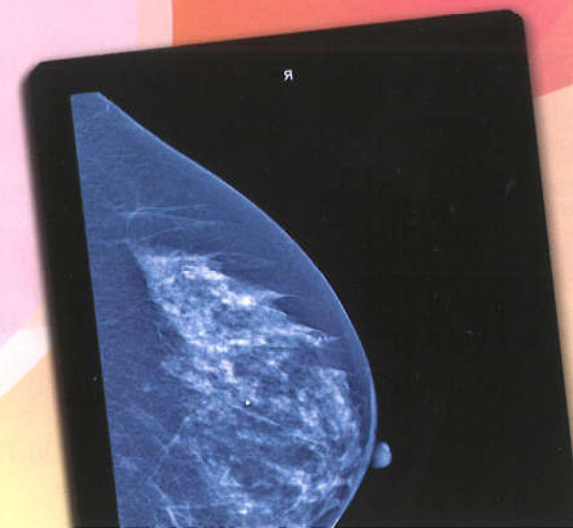
Za zdravlje. **Danas.**

Bezbroj fotografija ...

1 snimka koja život znači

Odazovite se na besplatan mamografski pregled. **Rano otkrivanje spašava život.**

Što je rak dojke?

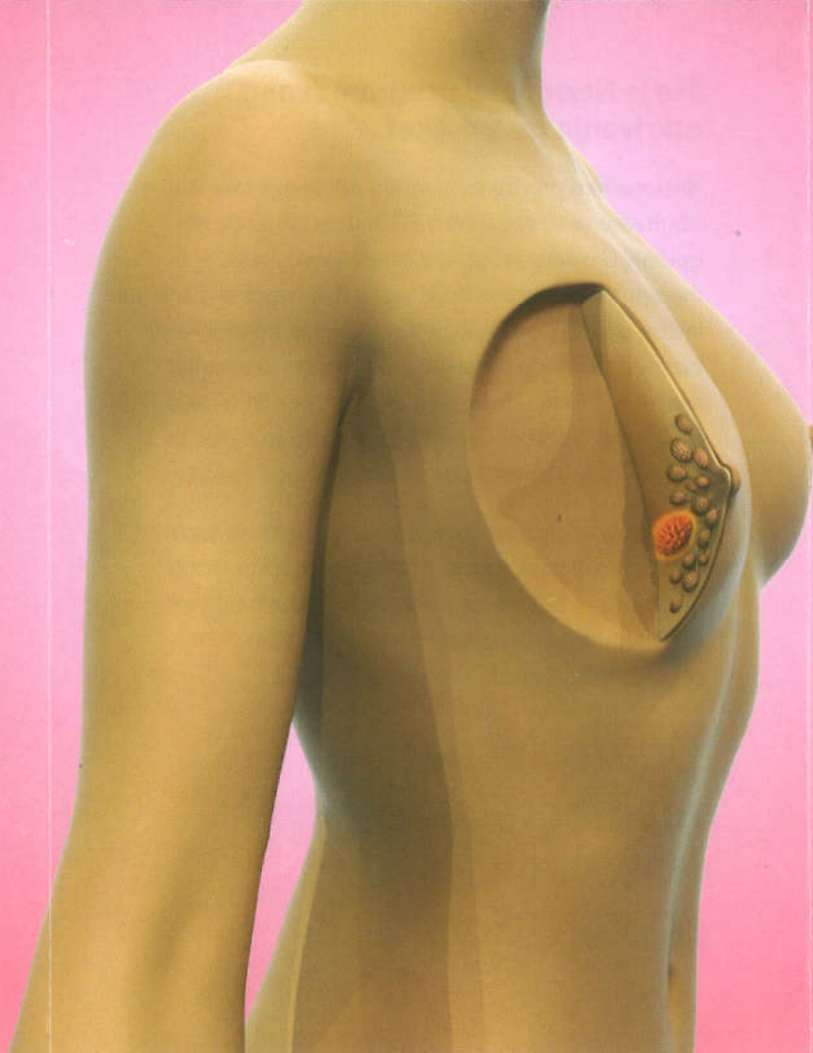
Rak dojke je zloćudna bolest koja nastaje kad normalne žljezdane stanice dojke promijene svoja svojstva te počnu nekontrolirano rasti, umnožavati se i uništavati okolno zdravo tkivo. Takve promijenjene stanice mogu potom otići u limfne i/ili krvne žile te tako proširiti bolest u druge dijelove tijela.

Rak dojke najčešće je sijelo raka u žena u svijetu te predstavlja velik javnozdravstveni problem. I u Hrvatskoj rak dojke najčešće je sijelo raka od kojeg oboljeva četvrtina žena novooboljelih od raka. Svake godine u Republici Hrvatskoj oboli oko 2700 žena od raka dojke. Rak dojke je treći maligni uzrok smrti u žena, nakon kolorektalnog raka i raka pluća. Godišnje od raka dojke u Republici Hrvatskoj umire između 700 i 800 žena. Svakoj jedanaestoj ženi u Republici Hrvatskoj prijete rak dojke, a u sljedećim godinama za očekivati je daljnji trend porasta oboljelih.

Što je samopregled dojki?

Samopregled dojki je postupak koji ženi omogućuje da sama pregleda svoje grudi. Najbolje je da žena obavi pregled tjedan ili dva nakon početka mjesečnice, a ako žena nema više mjesečnicu, najbolje je odrediti jedan dan u mjesecu kada će to učiniti.

Prilikom samopregleda posebnu pozornost treba obratiti na sljedeće znakove: otkrivanje kvržice pri opipu, zadebljanje u dojci, povećanje jedne dojke, bilo kakve promjene na koži bradavica i dojki, iscjedak iz bradavice, bolovi u dojci, promjene u pazušnoj jami. Ako žena uoči bilo koji od navedenih simptoma, obavezno se treba obratiti liječniku.

Koji su uzroci i rizični čimbenici za nastanak raka dojke?

Uzrok nastanka raka dojke uglavnom je nepoznat. Mnoge epidemiološke studije pokazuju da postoji više poznatih rizičnih čimbenika koji su nedvojbeno povezani s nastankom raka dojke. Najznačajniji rizični čimbenici koji povećavaju rizik nastanka raka dojke su:

- Dob
- Prva menstruacija prije 12- godine života
- Menopauza nakon 50- godine života
- Nerađanje ili rađanje poslije 30-te godine života
- Pojavnost raka dojke i /ili raka jajnika kod bližih srodnika
- Prethodna bolest dojke

Povećan rizik za rak dojke vezan je uz određene životne navike i stil života koji se smatraju nezdravim:

- Nezdrava prehrana (visok udio masnoća u hrani)
- Pretilost
- Povećana konzumacija alkohola
- Pušenje
- Izloženost radioaktivnom zračenju

Tko može dobiti rak dojke?

Od raka dojke najčešće oboljevaju žene iznad pedesete godine života, ali mogu oboljeti i mlađe žene u četrdesetim, tridesetim i dvadesetim godinama. Muškarci također mogu oboljeti od raka dojke, ali puno rjeđe nego žene. Jedan posto svih zabilježenih slučajeva raka dojke zabilježeno je kod muškog spola.

Bjelovarsko-bilogorska županija
Matice hrvatske 15, 43000 Bjelovar 0800 200 156

Brodsko-posavska županija
Nazorova bb, 35000 Slavonski Brod 0800 200 164

Dubrovačko-neretvanska županija
Dr. Ante Šercera 4a, 20001 Dubrovnik p.p. 58 0800 345 066

Istarska županija
Nazorova 23, 52100 Pula 0800 202 000

Karlovačka županija
Dr. Vlatka Maćeka 48, 47000 Karlovac 0800 200 162

Koprivničko-križevačka županija
Trg Tomislava dr Bardeka 10/10, 48000 Koprivnica 0800 200 161

Krapinsko-zagorska županija
Zivtov trg 3, 49210 Zabok 0800 200 127

Ličko-senjska županija
Senjskih žrtava 2, 53000 Gospić 0800 200 081

Međimurska županija
Ivana Gorana Kovačića 1E, 40000 Čakovec 0800 200 080

Osiječko-baranjska županija
F. Krežme 1, 31000 Osijek 0800 200 158

Požeško-slavonska županija
Županijska 9, 34000 Požega 0800 303 034

Primorsko-goranska županija
Krešimirova ulica 52a, 51000 Rijeka 0800 200 041

Sisačko-moslavačka županija
Ulica Kralja Tomislava 1, 44000 Sisak 0800 200 159

Splitsko-dalmatinska županija
Vukovarska 46, 21000 Split 0800 600 707

Šibensko-kninska županija
Matije Gupca 74, 22000 Šibenik 0800 200 301

Varaždinska županija
Meštrovićeva bb, 42000 Varaždin 0800 200 163

Virovitičko-podravska županija
Gajeva 21, 33000 Virovitica 0800 303 033

Vukovarsko-srijemska županija
Zvonarska 57, 32100 Vinkovci 0800 999 902

Zadarska županija
Kolovare 2, 23000 Zadar 0800 200 157

Grad Zagreb
Mirogojska cesta 16, 10000 Zagreb 0800 200 166

Zagrebačka županija
Mokrička 54, 10290 Zaprešić 0800 200 184